

LIKOVNA SEKCIJA AGRONOMA HRVATSKE

Nije neko novo otkriće niti senzacija, da među agronomima ima i onih koji se pored znanstvenog i stručnog rada u poljoprivredi bave i likovnim stvaralaštvom, jer to su agronomi radili oduvijek, kada su svoje emocije izražavali u likovnim djelima, u književnosti i drugim kulturnim manifestacijama. To ujedno znači, da ih znanstveni i stručni rad nije mogao spriječiti, da se iskažu u likovnom djelovanju, jer je upravo suprotno. Rad u poljoprivredi i u prirodi ih je naročito inspirirao za umjetničko stvaralaštvo.

Umjetnost počinje kao unutarnja istina i potreba. Ona je subjektivna slika objektivne stvarnosti, koju slikar oblikuje, izražavajući jedan unutrašnji život. Na žalost, za sada još nemamo niti približnih podataka o likovnom stvaralaštvu agronoma, iskazan brojkama, ali je činjenica da su mnogi agronomi likovno stvarali i izlagali sami ili zajednički u sklopu raznih Likovnih društava kao članovi ili gosti, bilo u zemlji ili nozemstvu.

Zbog toga bismo željeli obavijestiti sve agronome o postojanju LSAH-e, te ih ukratko upoznati, kako je i kada nastala Likovna sekcija agronoma Hrvatske.

LIKOVNA SEKCIJA AGRONOMA HRVATSKE, kao najmlađa sekcija SPITH-e osnovana je 5. studenoga 1980. godine, čime je okončano nastojanje i želja agronoma-likovnih stvaratelja, da se organiziraju u svoju organizaciju.

Premda do tada agronomi nisu imali svoju organizaciju, prvi puta su nastupili na Izložbi u povodu proslave 60-obljetnice Fakulteta poljoprivrednih znanosti u Zagrebu, koja je održana od 19. do 24. studenoga 1979. godine u Tiflološkom muzeju grada Zagreba.

Izložbu je otvorio tadašnji prodekan FPZ, dr Frane Tomić, a izbor radova i postavu izložbe obavio je Franjo Mrzljak, prof. povijesti umjetnosti. Isti je na našu molbu napisao i uvodnu riječ u katalogu izložbe.

Posjeta ovoj izložbi bila je izvan očekivanja, prema broju posjetilaca, kao i prema prihvaćanju ove manifestacije, što potvrđuje veliki broj izjava u »knjizi dojmova«, kao npr.:

»Uspio pokušaj da se sakupi dio entuzijasta i njihovog rada u oblasti umjetnosti, koja poziva sve koji imaju osjećaj za ljepotu i nešto više. Sugestija — sličnih pokušaja trebalo bi biti daleko više, a ne samo kao popratna pojava jubileja. Hvala vam svima za trenutke ugođaja.« Dalje,

»Bez ove izložbe bio bih siromašniji za jedno saznanje za jedan ugođaj i doživljaj. Dio autora koje poznajem, od danas doživljam potpunije. Izvrsno odabrano i organizirano. Čestitke, čestitke...« pa zatim

»Nadam se da ne ostaje sve na jubilejima. Ovakovih izložbi moralo bi biti češće«.

Ovakove pismene, a još više usmene izjave, kojih je bilo mnogo više, pridonijele su ideji, da se osnuje LSAH — Likovna sekcija agronoma Hrvatske, kao društvo u koje se dobrovoljno učlanjuju agronomi, koji se nepro-

fesionalno bave likovnim stvaralaštvom, primjenjenom umjetnošću i kolekcionarstvom.

No, kako stvaranje takove organizacije zahtijeva mnogo vremena i organizacionih poslova, već i prije osnivanja Sekcije održano je nekoliko izložbi.

Tako je u čast 60 obljetnice FPZ, *Prof. dr Zdravko Vincek* predložio, da u knjižnici Instituta za ekonomiku FPZ od 17. do 22. XII 1979. postavi svoju *I samostalnu izložbu*. Prijedlog je bio prihvaćen s velikim zadovoljstvom posebice zbog toga, jer smo već tada uvidjeli početak osnivanja Sekcije.

Izložbu je otvorio *prof. dr Josip Ritz*, a posjetilaca je bilo vrlo mnogo, što nam je dalo podstreka za dalju aktivnost. Autor je jedan svoj rad ostavio u knjižnici, kao početak stvaranja »fundusa«. Ovo je bila prva izložba takove vrste na FPZ, a slijedit će i izložbe ostalih autora.

U istim prostorijama, također u čast 60-obljetnice FPZ od 25 — 29 II 1980. godine, *Prof. dr Josip Ritz* je postavio svoju *III samostalnu izložbu* na prijedlog i zahtjev većine posjetilaca koji su prisustvovali našoj izložbi u Tiflološkom muzeju. Izložbu je otvorila *Prof. dr Nevenka Plavšić-Gojković* uz prisustvo velikog broja posjetilaca. To je bio još jedan podstrek za šire organiziranje.

U povodu Dana žena, *Dubravka Dražinić* predložila je, da se organizira izložba ručnih radova žena, radnica FPZ. Izložbu je 3. III 1980. godine otvorio *Prof. dr Branko Stancl*, a trajala je do 7. III 1980., kada su žene skromnom prigodnom svečanošću proslavile završetak izložbe i 8. mart.

U istim prostorijama je od 26 — 31. V 1980. godine prikazana i *I samostalna izložba Nikole Kamenara*. Izložbu je otvorio *Prof. dr Jan Čížek*, a broj posjetilaca ponovno nas je podsjetio na potrebu stvaranja Sekcije.

Jedna od vrlo zamještenih izložbi bila je ona, organizirana u povodu VIII Kongresa evrop. federacije za krmno bilje (E.G.F.) u dvorani »V. Lisinski« od 2 — 7. VI 1980. godine pod naslovom »Agronomi — slikari«. Tada je izlagalo 11 autora sa 54 izložaka, a izložene radove vidjeli su domaći i inozemni poljoprivredni, znanstveni i stručni radnici.

Na osnovi ovih aktivnosti i na poticaj nekolicine znanstvenih radnika na FPZ i agronoma izvan fakulteta, obratili smo se SPITH-e, da nam odobri osnivanje LIKOVNE SEKCIJE AGRONOMA HRVATSKE. Predsjedništvo SPITH-e je na svojoj sjednici od 23. VI 1980. god. našoj molbi i udovoljilo.

Poslije toga, inicijativni odbor u sastavu: Josip Ritz, Slavko Belia, Ćiril Bosnar i Nikola Kamenar, sazvali su Osnivačku skupštinu, koja je održana 5. studenog 1980. godine.

Nakon osnivanja Sekcije, izlagačka djelatnost možemo reći, bila je u potpunosti zadovoljavajuća. *Prva izložba LSAH-a* (a treća po redu zajednička izložba agronoma) postavljena je u prostorijama OOUR-a »Terme« Lipik, SOUR-a »Podlavka«. Pokretač za tu izložbu bio je *J. Vučetić-Zorko*. Izložba se održala od 30. IV do 30. V 1981. godine. Na izložbi je sudjelovalo 14 autora sa 48 radova, a zbog velikog zanimanja posjetilaca, produžena je za 2 tjedna. Predgovor za katalog napisao je *J. Vučetić*, izložbu je postavio *Z. Fiala*, a na otvorenju je govorio direktor *S. Rajić*.

Izložba je bila vrlo dobro posjećena. Prema evidenciji, izložene radove vidjelo je preko 1.100 posjetilaca. Posebno nas raduje izvještaj, po kojemu su škole toga područja organizirale posjetu učenika našoj izložbi.

Isti član sekcije J. Vučetić, organizirao je izložbu i u R.O. *Poljoprivreda-Podravka u Koprivnici* s time, da se radovi izloženi u Lipiku, prenesu u Koprivnicu. Izložba je otvorena 16. VI 1981. uz zdravni govor F. *Hadžiselimovića*, a trajala je do 30. VI 1981. god. Predgovor u katalogu za ovu izložbu napisao je *Dragutin Feletar*.

Treća izložba LSAH (a peta zajednička — agronomska) postavljena je u hotelu »Adriatic« u Opatiji, povodom »Jugoslavenskog savjetovanja o primjeni pesticida.« Na ovoj izložbi sudjelovalo je 14 autora sa 45 radova. Predgovor za katalog napisao je *M. Knežević-Emka*, tajnik Likovnog društva »Grupa 69«, koji je bio zadužen i za postavu izložbe. Izložbu je otvorio *Ing. S. Keglević*, predsjednik Sekcije za zaštitu bilja SPITH-e.

Izložba je otvorena 7. XII 1981. godine, a trajala je do 11. XII 1981. godine. U ova 4 dana preko 1.200 posjetilaca dalo je svoje mišljenje o izloženim radovima, a mogli bismo s pravom tvrditi, da su sva bila pozitivna. Veliki broj naših kolega agronoma čak nisu znali da se agronomi bave i takovim vidom djelatnosti. Mislim da neću pretjerati ako kažem, da su bili oduševljeni.

Šesta zajednička izložba agronoma-likovnih stvaralaca postavljena je na FPZ, u Knjižnici Instituta za ekonomiku od 17. do 28. svibnja 1982. godine. Izlagalo je 10 autora sa 95 izložaka. Izložba je bila vrlo dobro posjećena kako od strane radnih ljudi fakulteta, tako i od strane studenata. Mišljenja posjetilaca o uspjehu izložbe, mogu se vidjeti u knjizi utisaka.

Upravo zbog velikog interesa radnih ljudi i studenata FPZ morali smo 1983. godine na brzinu prirediti *sedmu zajedničku izložbu* radova članova Sekcije. Pošto sakupljanje radova za izložbu predstavlja priličan problem (novčani, vremenski, tehnički), odlučili smo prirediti izložbu članova Sekcije, koji rade na FPZ, pa su izlagali: *Ivančić, Kamenar, Ritz i Vinček*.

Osma zajednička izložba članova Sekcije bila je postavljena u knjižnici Instituta za ekonomiku FPZ od 18 — 28. III 1985, koju je posjetio veliki broj radnih ljudi i studenata Fakulteta poljoprivrednih znanosti, kao i ostalih ljubitelja umjetnosti.

Deveta zajednička izložba LSAH-e, održana je od 22. do 24. listopada 1985. godine u hotelu »Donat«, Zadar, povodom I Jugoslavenskog savjetovanja »Voće od berbe do potrošača«. Izlagalo je 9 članova Sekcije i 2 studenta, kao gosti.

Danas Sekcija broji 23 člana, koji su ispunili »pristupnicu«, no manji broj je aktivan.

Sigurno je, da ima još agronoma, koji se izvan svog stručnog i znanstvenog rada na poljoprivredi, neprofesionalno bave likovnim i srodnim djelatnostima, pa je potrebno i korisno, da se udruže u organizaciju, koja će im omogućiti, da zajednički i organizirano pokažu javnosti svoja likovna dostignuća. Vjerujemo, da će se dosadašnji skroman broj izlagača znatno povećati, kada se takovi budu odazvali našem pozivu.

U Likovnu sekciju agronoma Hrvatske mogu pristupiti svi agronomi (dipl. inženjeri, inženjeri, polj. tehničari i sl.) s područja SR Hrvatske, koji se neprofesionalno bave:

slikarstvom i kiparstvom — u tehnikama i materijalima: ulje na platnu i ostalim podlogama, akvarelom, gvašom, pastelom, temperom, freskom, enkaustikom, akrilikom, drvorezom, linorezom, bakrorezom, mozaikoom, tapi-serijama, intarzijom, glinom, gipsom, čavlima, bronzom i dr.

primjenjenom umjetnošću — izrada oruđa, namještaja, suvenira, sagova, plakata, plaketa, značaka, ukrašavanja knjiga, publikacija i tiska, fotografija i dr.

kolekcionarstvom — prikupljanjem etnografskih i folklornih predmeta, poljoprivrednog oruđa i sl.

Za pristup u LSAH-e potrebno je ispuniti pristupnicu sa slijedećim podacima:

1. Ime i prezime
2. Godina i mjesto rođenja
3. Završena poljoprivredna škola (fakultet)
4. Adresa stanovanja i br. telefona
5. Radno mjesto, adresa i br. telefona
6. Grana likovne djelatnosti

Pristupnicu dostaviti u SPITH-e, Zagreb, Berislavićeva 6.

Završimo konstatacijom, da je *Likovna sekcija agronoma Hrvatske* kroz svoju kratku djelatnost stekla mnoge prijatelje, poznanstva i mišljenje, da su agronomi vrlo aktivni i na likovnom polju stvaralaštva, kao što su to i u svojem stručnom zvanju i da svoj likovni rad smatraju ozbiljnim poslom, a ne tek nekom malom razonodom ili razbibrigom.

Nadajmo se, da ćemo ustrajati u tom poslu, omasoviti članstvo Sekcije i time proširiti krug *agronoma — likovnih stvaralaca*.

PREDSJEDNIK LSAH
Prof. dr Josip Ritz